Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (judecător: O.Dvornic)
Dosarul:nr.2r-3131/23
2-23105125-02-2r-08092023

D E C I Z I E

31 octombrie 2023 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Angela Braga și Viorica Mihaila

examinând în absența părților recursul declarat de Pidghirnea Lucia,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Pidghirnea Serafima, intervenient accesoriu BC „Moldova Agroindbank" SA către Pidghirnea Lucia privind încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 iulie 2023,

c o n s t a t ă:

La 20.07.2023, Pidghirnea Serafima a depus cerere de chemare în judecată către Pidghirnea Lucia, intervenient accesoriu BC „Moldova Agroindbank" SA privind încasarea sumei de 148000 euro și a cheltuielilor de judecată.

Concomitent, a solicitat aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii prin aplicarea sechestrului asupra mijloacelor bănești din conturile bancare, bunurile imobile ale pârâtului în limita valorii de 148000 euro.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 iulie 2023 a fost admisă cererea de aplicare a măsurii de asigurare a acțiunii.

S-a dispus aplicarea sechestrului asupra conturilor bancare, bunurilor imobile cu nr.cadastrale*****și ***** ce aparțin pîrîtului Pidghirnea Lucia în limita valorii de 148000 (una sută patruzeci și opt mii) euro.

La 25 august 2023, Pidghirnea Lucia, a contestat cu recurs încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 iulie 2023, prin care a solicitat casarea integrală a încheierii și emiterea unei noi soluții cu privire la respingerea cererii cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare solicitate ca fiind neîntemeiată.

În argumentarea poziției sale recurentul a indicat că, încheierea instanței de fond este ilegală și neîntemeiată.

Afirmă că, la examinarea chestiunii privind aplicarea/neaplicarea măsurilor asigurătorii instanţa a procedat nejudicios şi nu s-a gândit la consecinţe nefaste sau la eventuale acțiuni de rea credinţă, mai cu seamă că la etapa depunerii cererii reprezentantul reclamantei cert cunoştea numerele cadastrale ale imobilelor

deţinute de pârâtă în proprietate conform contractelor matrimoniale. În asemenea situaţie, pentru buna soluţionare a cazului instanţa de fond putea să aplice o altă măsură asigurătorie decât sechestrul şi anume interdicţia de înstrăinare în registrul cadastral, deoarece bunurile imobile respective, prin esenţă nu-şi pot diminua valoarea şi nu pot fi nimicite.

Relevă că, punctul 5 al Hotărîrii Plenului CSJ nr.32 din 2003 prevede expres că, nu se justifică de scopul legitim şi nici de principiul procesului echitabil asigurarea acţiunii prin "suspendarea executării contractului de locațiune" ori "interzicerea de a desfăşura activitate de antreprenoriat în spațiile închiriate" sau "interzicerea semnării contractelor de prestări de servicii" atunci cînd se cere declararea nulității contractelor respective, în asemenea cazuri, instanța riscă nu doar să se pronunțe asupra fondului cauzei altfel decît prin hotărîre judecătorească, ci şi să-şi depăşească atribuţiile, aducînd atingere activităţilor care sunt protejate de lege.

Consideră că, în cazul dat, instanţa cu siguranţă cunoştea că pârâta are în proprietate cel puţin două bunuri imobile, capabile să acopere integral revendicările făcute, dar a dispus anume sechestru prin ce nejustificat a depăşit atribuţiile, aducând atingere dreptului pîrîtei şi a celor trei copii ai săi la locuinţă în propriul său apartament.

Precizează că, la admiterea chestiunii privind aplicarea sechestrului instanța nu a specificat expres titularul posesiei şi folosinţei bunurilor imobile sechestrate până la finele examinării cauzei, prin ce a lăsat la discreţia creditorului şi executorului achitat de creditor să decidă de fapt transmiterea bunului la o altă persoană decât proprietarul, efectuând de fapt evacuarea pârâtei din spaţiu unde putea locui separat de fostul soţ.

Susține că, conform pct.17 din Hotărîrea Plenului CSJ nr.32, bunurile dobîndite de soţi în perioada căsătoriei le aparţin cu drept de proprietate comună în devălmăşie. Fiecare soţ răspunde pentru obligaţiile proprii cu bunurile proprietate personală şi cu cota-parte din proprietatea în devălmăşie. Concomitent, se atenţionează că, reieşind din esenţa prevederilor art.24 din Codul familiei, soţii urmează să răspundă cu întreg patrimoniul lor pentru obligaţiile care au fost asumate în interesul familiei, fie şi numai de către unul din ei, dacă prin aceasta au sporit bunurile comune ale lor.

Accentuează că, prin urmare, judecătorul sau instanţa de judecată, examinînd cererea de asigurare, urmează să verifice în fiecare caz concret natura apariţiei obligaţiunilor pîrîtului, proveniența bunului sechestrat şi regimul de proprietate al lui (personală, comună), perioada dobîndirii şi în dependenţă de aceasta să decidă, în cazul existenţei unui contract matrimonial instanţa de judecată sau judecătorul va ţine cont şi de condiţiile acestuia.

Concluzionează că, respectiv, ţinând cont de prevederile exprese ale Curţii Supreme de Justiție, instanţa de fond nu a dorit să observe semne de trucare şi să abordeze cu precauţie situaţia litigioasă întrucât creditorul dorea să sechestreze doar bunuri exclusive ale pârâtei, pe când cele comune în devălmăşie le-a trecut sub tăcere, deşi aceste bunuri la fel puteau fi asigurate, iar Pidghirnea Ruslan nici nu a fost antrenat în proces deşi actul de vânzare a apartamentului s-a produs în timpul căsniciei comune şi în mod normal reclamanta putea pretinde satisfacerea pretențiilor avute de la ambii soţi.

Indică că, un alt aspect important rezultă şi din numirea şedinţei spre judecare în februarie 2024 (mai bine de jumătate de an după primirea cererii), pentru ca măsura asiguratorie să aibă o durată cât mai îndelungată şi să aibă efect umilitor faţă de Pidghirnea Lucia prin restricţiile asigurătorii, adică să nu aibă surse de existenţă, conturile să-i fie blocate şi să nu aibă unde locui.

Consideră că, prin această modalitate Pidghirnea Ruslan împreună cu avocatul încearcă să impună condiţiile de partaj convenabile doar unui participant.

Reiterează că, instanţa în mod tacit s-a expus şi asupra revendicărilor formulate din fondul acțiunii, acceptând drept întemeiată solicitarea reclamantului privind asigurarea acțiunii doar în partea bunurilor interesate şi a preluat afirmaţiile reclamantului din acțiune considerându-le din start ca fiind veridice. În context, procură notarială care se prezintă ca probă a reclamantului nu prevede nici o condiţie expresă despre modul cum urmează mandatarul să procedeze cu banii obținuți din vânzarea apartamentului, deoarece Pidghirnea Serafima nu le avea. Toate aceste revendicări prealabile inventate apăruse exact în ziua anterioară divorțului oficial, ca o anumită proprietate să fie exclusă din bunurile comune ce urmează a fi împărțite.

Susține că, drept consecință, mama împreună cu trei copii minori nu poate să locuiască în proprietățile sale, deoarece acestea sunt sechestrate şi sigilate de executor, iar Ruslan Pidghirnea cu siguranţă va folosi acest prilej în continuare în jocuri orientate întru intimidarea Luciei Pidghirnea.

Notează că, prin urmare, încheierea contestată este incompatibilă cu pretinsul ”scop ligitim”, deoarece are natura de facto a unei evacuări forţate a proprietarului şi a copiilor săi din spațiul de locuit ce-i aparține cu drept de proprietate.

În consecință a menționat că, partea pârâtă nu a avut posibilitate să se expună în faţa instanţei cu referire la temeinicia măsurilor asigurătorii şi referitor la fondul pretenției civile în ansamblu, pentru a face o apreciere corectă vis-a-vis de aplicarea măsurilor asigurătorii.

Conform prevederilor art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În această ordine de idei, Colegiul civil reține că Judecătoria Chișinău, sediul Centru a pronunțat încheierea contestată la 26 iulie 2023, iar la materialele cauzei nu se atestă careva dovezi de recepționare a încheierii contestate.

Corespunzător, instanţa de recurs consideră recursul declarat la 25 august 2023, în termen.

Studiind materialele dosarului, Colegiul Civil consideră recursul neîntemeiat şi care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art.426 alin.(3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

Conform art. 423 alin.(1) CPC, încheierea dată în prima instanță poate fi atacată cu recurs, separat de hotărâre, de către părți și de ceilalți participanți la proces în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi, precum și în cazurile în care încheierea face imposibilă desfășurarea de mai departe a procesului. Ea se examinează în recurs conform regulilor stabilite de prezentul cod.

Potrivit art.427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul şi să menţină încheierea primei instanţe.

Pornind din prevederile legii citate, recursul s-a examinat fără participarea părților, însă cu înștiințarea acestora despre data și ora judecării cauzei în ordine de recurs.

După cum reiese din actele dosarului, la 20.07.2023, Pidghirnea Serafima a depus cerere de chemare în judecată către Pidghirnea Lucia, intervenient accesoriu BC „Moldova Agroindbank” SA privind încasarea sumei de 148000 euro și a cheltuielilor de judecată.

Concomitent, a solicitat aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii prin aplicarea sechestrului asupra mijloacelor bănești din conturile bancare, bunurile imobile ale pârâtului în limita valorii de 148000 euro.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 iulie 2023 a fost admisă cererea de aplicare a măsurii de asigurare a acțiunii.

S-a dispus aplicarea sechestrului asupra conturilor bancare, bunurilor imobile cu nr.cadastrale*****și ***** ce aparțin pîrîtului Pidghirnea Lucia în limita valorii de 148000 (una sută patruzeci și opt mii) euro.

La 25 august 2023, Pidghirnea Lucia, a contestat cu recurs încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 iulie 2023, prin care a solicitat casarea integrală a încheierii și emiterea unei noi soluții cu privire la respingerea cererii cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare solicitate ca fiind neîntemeiată.

Colegiul civil consideră drept justă soluția instanței de fond din următoarele considerente.

În conformitate cu art.4 Cod de procedură civilă, sarcinile procedurii civile constau în judecarea justă, în termen rezonabil, a cauzelor de apărare a drepturilor încălcate sau contestate, a libertăţilor şi a intereselor legitime ale persoanelor fizice şi juridice şi asociaţiilor lor, ale autorităţilor publice şi ale altor persoane care sînt subiecte ale raporturilor juridice civile, familiale, de muncă şi ale altor raporturi juridice, precum şi în apărarea intereselor statului şi ale societăţii, în consolidarea legalităţii şi a ordinii de drept, în prevenirea cazurilor de încălcare a legii.

Conform art.5 alin. (1) Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

Potrivit prevederilor art.174 alin.(1) Cod de Procedură Civilă, la cererea participanților la proces, judecătorul sau instanţa poate lua măsuri de asigurare a acţiunii. Asigurarea se admite în orice fază a procesului până la etapa în care hotărârea judecătorească devine definitivă, în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătoreşti.

În baza art.175 alin.(1), alin.(2) Cod de Procedură Civilă, în vederea asigurării acţiunii, judecătorul sau instanţa este în drept:

a) să pună sechestru pe bunurile sau pe sumele de bani ale pîrîtului, inclusiv pe cele care se află la alte persoane;

a[1]) să noteze acţiunea, în registrele de publicitate prevăzute de lege, în raport cu drepturile pîrîtului;

b) să interzică pîrîtului săvîrşirea unor anumite acte;

c) să interzică altor persoane săvîrşirea unor anumite acte în privinţa obiectului în litigiu, inclusiv transmiterea de bunuri către pîrît sau îndeplinirea unor alte obligaţii faţă de el;

d) să suspende vînzarea bunurilor sechestrate în cazul intentării unei acţiuni de ridicare a sechestrului de pe ele (radierea din actul de inventar);

e) să suspende urmărirea, întemeiată pe un document executoriu, contestat de către debitor pe cale judiciară.

Judecătorul sau instanţa poate aplica, după caz, şi alte măsuri de asigurare a acţiunii care să corespundă scopurilor specificate la art.174. Pot fi admise concomitent mai multe măsuri de asigurare a acţiunii dacă valoarea bunurilor sechestrate nu depăşeşte valoarea acţiunii.

În baza art. 176 Cod de Procedură Civilă, aplicarea sechestrului pe bunurile organizaţiei sau ale persoanei fizice cu statut de întreprinzător, în cazul asigurării acţiunii, se efectuează în următoarea ordine: în primul rînd, pe bunurile care nu participă nemijlocit în producţie: valori mobiliare, mijloace băneşti (în monedă naţională şi în valută străină, inclusiv în numerar), autoturisme, obiecte de design

din oficii şi alte bunuri; în al doilea rînd, pe produsele finite (mărfuri), precum şi pe alte bunuri materiale care nu participă nemijlocit în procesul de producţie şi care nu sînt destinate utilizării nemijlocite în producţie; în al treilea rînd, pe bunurile imobiliare, precum şi pe materia primă, materiale, maşini, unelte, utilaje, instalaţii, echipamente şi alte mijloace fixe, destinate utilizării nemijlocite în producţie; în al patrulea rînd, pe bunurile predate unor alte persoane. Sechestrarea bunurilor se efectuează în limita valorii revendicărilor din acţiune. În dependenţă de măsura asiguratorie întreprinsă, judecătorul sau instanţa înştiinţează, după caz, organul care înregistrează bunul sau dreptul asupra lui.

Intrucît asigurarea acţiunii civile constă din limitări, interdicţii sau obligaţii dispuse în mod operativ de către judecător sau instanţă măsurile de asigurare a acţiunii civile trebuie aplicate cu deosebită atenţie ţinînd cont de următoarele reguli de procedură: scopul asigurării acţiunii trebuie să fie invocat şi justificat de persoana care solicită aplicarea măsurilor de asigurare.

Art.174 CPC enunţă o singură motivaţie de a cere asigurarea acţiunii civile - în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii ar face imposibilă executarea hotărîrii judecătoreşti.

Raportînd normele legale citate mai sus la circumstanțele speței deduse judecății, Colegiul Civil consideră că, cererea de aplicare a măsurilor de asigurare a acțiunii este întemeiată, din considerentul că, în cererea înaintată, reclamanta a argumentat și justificat existența indicilor, că neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii solicitate ar face imposibilă executarea hotărîrii judecătorești, după cum statuează art. 174 CPC, adică argumente justificative în care rezidă necesitatea aplicării măsurilor de asigurare a acțiunii, și anume ce ar rezulta din pericolul de dispariție, degradare, înstrăinare sau risipire a bunului.

În acest sens, Colegiul consideră ca fiind eronat argumentul recurentului cu privire la aceea că, la examinarea chestiunii privind aplicarea/neaplicarea măsurilor asigurătorii instanţa a procedat nejudicios şi nu s-a gândit la consecinţe nefaste sau la eventuale trucuri de rea credinţă, or, în speță cererea de aplicare a măsurilor de asigurare a acțiunii este una motivată, corespunde obiectului acțiunii, iar neaplicarea măsurii de asigurare corespunzătoare ar face imposibilă executarea unei eventuale hotărâri judecătoreşti, devenind astfel o hotărâre iluzorie ce nu va putea fi executată.

De altfel, Colegiul civil, reține că instanța de fond la examinarea cererii de aplicare a măsurilor de asigurare a acțiunii, a verificat următoarele circumstanțe, și anume: - raţionalitatea şi temeinicia cerinţelor solicitantului despre aplicarea măsurilor de asigurare; - probabilitatea cauzării unui prejudiciu solicitantului în cazul neaplicării măsurilor asiguratorii; - dacă există periculum in mora (pericol de dispariţie, degradare, înstrăinare, risipire a bunului sau proastă administrare); - asigurarea unui echilibru între interesele părţilor cointeresate; - preîntâmpinarea

atingerii intereselor publice sau a intereselor unor terţi în cazul aplicării măsurilor de asigurare; - în ce măsură modalitatea de asigurare a acţiunii solicitate e în corelaţie cu obiectul acţiunii înaintate şi dacă aceasta va asigura realizarea de facto a scopului măsurilor de asigurare.

Deci, Colegiul conchide că, contrar afirmaţiei recurentului, încheierea contestată conţine raţionamentele enunţate ce impun necesitatea admiterii cererii de asigurare a acţiunii.

Se resping afirmațiile recurentului precum că, în cazul dat, instanța cu siguranță cunoștea că pârâta are în proprietate cel puțin două bunuri imobile, capabile să acopere integral revendicările făcute, dar a dispus anume sechestru prin ce nejustificat a depășit atribuțiile, aducând atingere dreptului pârâtei şi a celor trei copii ai săi la locuința în propriul său apartament, deoarece aplicarea măsurii de asigurare a acțiunii nu constituie o ingerință inadmisibilă în dreptul de proprietate a recurentului garantat de art. 1 Protocolul nr.1 adițional al CEDO, deoarece asigurarea acțiunii este o măsură dispusă în scopul înlăturării deficiențelor care pot apărea la punerea în executarea a unei eventuale hotărârii judecătorești favorabile unei părți, așa cum art. 6 CEDO garantează persoanelor, inclusiv dreptul la executarea hotărârii judecătorești.

O altă circumstanță în acest sens care necesită a fi menționată este că cererea privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii urmează să fie analizată prin prisma principiului proporționalității, adică a justului echilibru între scopurile pentru care se cere aplicarea măsurilor și dreptul fundamental de proprietate privată a persoanei.

Relevant este și faptul că aplicarea sechestrului ca măsură de asigurare a acțiunii, constituie o ingerință a autorităților statului în dreptul la respectarea bunurilor persoanei, iar ca această ingerință să fie una justificată trebuie să fie prevăzută de lege, necesară într-o societate democratică, proporțională dreptului încălcat și să urmărească un scop legitim.

Analizând circumstanțele invocate întru motivarea aplicării sechestrului pe bunurile recurentului, se reține că ingerința este prevăzută de lege, necesară într-o societate democratică și care urmărește un scop legitim, cel de a asigura executarea ulterioară a hotărârii judecătorești.

Drept urmare, apreciind proporționalitatea între dreptul încălcat și scopurile urmărite de reclamant, Completul de judecată consideră aplicarea măsurii de asigurare a acțiunii, ca fiind legală și întemeiată.

Colegiul punctează că toate alegațiile invocate în cererea de recurs, sunt nefondate, deoarece recurentul, în acest sens, nu a prezentat careva probe pertinente și concludente care ar fi pe măsură să combată concluziile instanței de fond, expuse în această parte a încheierii contestate.

Afirmațiile recurentului precum că, încheierea instanței de fond este ilegală și neîntemeiată, sunt declarative or acesta interpretează eronat normele de drept și situația de fapt, iar soluția primei instanțe este rezultatul unei interpretări corecte a normelor de drept material, cu aprecierea juridică cuvenită a probelor în conformitate cu art.130 Codul de procedură civilă și respectării prevederilor art.121, art.122 Codul de procedură civilă.

În consecinţă, instanţa de recurs, prin prisma jurisprudenţei CEDO şi anume cauza Rebait şi alţii contra Franţei, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995, unde Comisia a menţionat că „... art. 6 § 1 al Convenţiei, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanţă de recurs, întemeindu-se pe dispoziţii legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinţei pronunţate de o instanţă inferioară, ca fiind lipsit de şanse de succes", consideră necesar de a respinge şi alte argumente invocate în recurs, mai mult că acestea nu denotă încălcarea esenţială sau aplicarea eronată la caz a normelor de drept material sau procedural de către instanţe.

Colegiul reține și faptul că recurentul contrar prevederilor art.432 CPC, nu a invocat în cererea de recurs nici un argument întemeiat, care ar combate concluziile din încheierea contestată, nu a prezentat careva motive ce ar face posibilă casarea acesteia.

Subsecvent, instanța de recurs relevă că potrivit jurisprudenței CtEDO, recursurile trebuie să fie efective, capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În consecință, având în vedere că soluţia oferită de prima instanţă este una corectă, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat, a menține încheierea primei instanțe.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Pidghirnea Lucia.

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 iulie 2023, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Pidghirnea Serafima, intervenient accesoriu BC „Moldova Agroindbank" SA către Pidghirnea Lucia privind încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
Judecătorul Ana Panov

Judecătorii Angela Braga

Viorica Mihaila